

[Kjærulff-Schmidt.]

ransagning af den anholdtes person — det er lovforslagets § 758, stk. 1. Det må ses i forhold til den nuværende § 772, der begrænser ransagningsadgangen til genstande, der kan benyttes til vold eller undvigelse, eller som kan tjene til sagens oplysning, idet ransagning alene tillades med den hensigt at fratage den anholdte sådanne genstande. Mit parti ser ikke, at politiet kan have nogen loyal interesse i en videregående hjemmel end den i øjeblikket gældende.

§ 758, stk. 2, stiller det krav, at politiet snarest muligt efter anholdelsen skal gøre den anholdte bekendt med sigtelsen. Efter fremskridtspartiets opfattelse bør forslaget ændres, sådan at det tydeligt fremgår, at politiet allerede under selve anholdelsen skal oplyse om sigtelsen. „Snarest muligt“ er et for løst og et for vidt begreb.

Også den foreslåede formulering af § 759, stk. 1, er for uklar for så vidt angår de tilfælde, hvor ransagningen foregår i tredje-mands hus.

Om varetægtsfængsling skal jeg sige om betingelserne, at mit parti kan tiltræde, at retsreglerne må præciseres, og at adgangen til at anvende varetægtsfængsling må begrænses. Man kan forbavses over, at domstolene har ignoreret mange års gentagen og berettiget kritik mod fængslingspraksis og har været anklagemyndigheden langt, langt mere følgagtig, end en naturlig forståelse af loven måtte føre til. Men da det nu altså har været domstolenes holdning i langt højere grad at identificere sig med anklagemyndigheden end at identificere sig med de sigtede, så er det særdeles nødvendigt nu at få ændret disse regler, så domstolenes praksis kan komme i overensstemmelse med det, der formentlig altid har været lovgivningsmagtens hensigt.

Justitsministerens forslag betyder afgjort en stramning og en forbedring, men forhåbentlig kan vi komme endnu længere under udvalgsarbejdet. Det afgørende er — det tror jeg i og for sig justitsministeren er enig i — at når de lovændringer, vi gennemfører, skal omsættes i konkrete retsafgørelser, da skal de nye regler have en udformning, som sikrer, at varetægtsfængsling vil komme til at forekomme langt sjældnere og med en langt mindre varighed end i dag. Det er ikke

acceptabelt, at varetægtsfængsling i Danmark anvendes 2-3 gange så hyppigt som i vore nabolande i alle verdenshjørner, og det må simpelt hen være opgaven at nå frem til regler, som i praksis fører mindst til en halvering af antallet og længden af varetægtsfængslingerne, så vi i fremtiden kan sammenligne os med andre civiliserede nationer på dette område. Derfor er der en del enkeltheder i den foreslåede § 762, som må overvejes nærmere.

Om fremgangsmåden ved iværksættelse af varetægt mener mit parti, at det er vigtigt, at det i § 764 fastslås, at sigtede skal have forsvarerbistand. En så indgribende afgørelse som varetægtsfængsling bør ikke kunne træffes, uden at sigtede har en forsvarer ved sin side. Beskikkelse af forsvarer bør gøres obligatorisk fra det tidspunkt, hvor begæring om fængsling eller om opretholdelse af anholdelse fremsættes i retten. I den forbindelse vil jeg også gerne sige, at vi nok i udvalget bør overveje at gå det skridt længere at ændre retsplejeloven, sådan at forsvarere skal beskikkes overalt, hvor der i retten behandles retsskridt over for en sigtet, uanset om der er tale om beslaglæggelse af pas, brevccensur, begæring om ransagning eller andre foranstaltninger.

Det bør nok også fastslås i selve lovteksten, at sigtede og forsvareren skal have adgang til at tale sammen forud for retsmødets påbegyndelse. I øvrigt bør § 764, stk. 4, indeholde krav om begrundelse, både i tilfælde af fængsling og i tilfælde af løsladelse.

Om varetægtsfængslingens længde skal jeg først sige det principielle, at mit parti er enig i, at kritikken af fængslingernes længde har været berettiget. Derfor bør lovgivningen imødekomme kritikken. Justitsministeren går et stort stykke ad vejen, tror vi, med sine forslag, men vi kunne i § 767, stk. 1, ønske os en præcisering af, at det er retten og ikke politiet, der tager stilling til, om fremstilling af sigtede kan undlades.

Det bør også være en selvfølge, at såvel sigtede som hans forsvarer har et egentligt krav på at overvære retsmøderne, og at undladelse af fremstilling kun forekommer på sigtedes egen begæring.

Vi ønsker os også garantier for, at forsvareren af anklagemyndigheden holdes à jour om efterforskningens forløb, sådan at han